ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.2.2015 г.
COM(2015) 69 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕ И ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2013 Г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕ И ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2013 Г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Както се изисква в член 7, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за сближаване на законодателствата на държавите членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[1], настоящият отчет обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2013 г. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 26 държави членки. Малта и Хърватия не представиха данни за 2013 г. Хърватия се присъедини към ЕС на 1 юли 2013 г.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И КОНТЕКСТ

В член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО се изисква държавите членки всяка година да предават на Комисията:

– резултатите от проверките, които са извършени в съоръжения за йонизиращо облъчване, и по-специално, тези които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки и приложените дози,

както и

– резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите, и методите, които се използват за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

В член 7, параграф 4 на директивата от Комисията се изисква да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

– подробна информация за одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки, както и всяка промяна в техния статус;

– отчет, който се основава на информацията, която се предоставя от националните контролни органи.

Информация относно общите аспекти на облъчването на храни е достъпна на уебсайта на генерална дирекция „Здравеопазване и политика за потребителите“ на Европейската комисия[2].

[1] Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение (ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 16).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

2.1. Съоръжения за облъчване

Храни и хранителни съставки могат да бъдат облъчени само в одобрени съоръжения за облъчване. За съоръжения в ЕС одобрението се дава от компетентните органи на държавите членки. В член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО от държавите членки се изисква да уведомяват Комисията за това кои техни съоръжения са част от списъка с одобрени съоръжения за облъчване.

Облъчването на храни и хранителни съставки може да се извършва само чрез използване на следните източници, изброени в приложение II на директивата:

– гама лъчи от радионуклидите ^{60}Co или ^{137}Cs;

– рентгенови лъчи, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 5 MeV;

– електрони, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 10 MeV.

Списъкът с одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки е обществено достояние и се публикува от Комисията[3].

2.2. Облъчени храни и хранителни съставки

Облъчването на сушени ароматични билки, подправки и растителни подправки е разрешено на равнището на ЕС с Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[4]. Освен това седем държави членки са уведомили Комисията, че запазват в сила националните разрешения за определени храни и хранителни съставки в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО. Списъкът с национални разрешения е публикуван от Комисията[5].

На всеки облъчен хранителен продукт, съдържащ една или повече облъчени хранителни съставки, трябва да бъде поставен етикет, съдържащ думите „облъчено“ или „обработено с йонизиращо лъчение“. Ако облъчен продукт се използва като съставка в съставни храни, същите думи съпровождат неговото обозначение в списъка на съставките. При продукти, продавани в насипно състояние, тези думи се отбелязват заедно с наименованието на продукта върху табелка или бележка над или до съда, в който са поставени продуктите.

С оглед на спазването на правилното етикетиране или откриването на неразрешени продукти Европейският комитет по стандартизация (CEN) одобри няколко метода за изследване на проби, след като му беше възложен мандат от Европейската комисия.

---

[3] OJ C 265, 1.9.2012 г., стр. 3.

[4] Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение. (ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 24).

[5] ОВ C 283, 24.11.2009 г., стр. 5.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ В СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ОБЛЪЧВАНЕ И ПРИЛОЖЕНИТЕ ДОЗИ

Настоящият раздел от отчета се отнася до резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени продукти и приложените дози. Според информацията, предоставена от държавите членки, извършените от компетентните органи проверки потвърждават, че одобрените съоръжения за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В таблиците и фигурите по-долу са представени резултатите от проверките, извършени през 2013 г. в одобрените съоръжения за облъчване в държавите — членки на ЕС, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки, както и до приложените дози.

3.1. Обобщение за ЕС

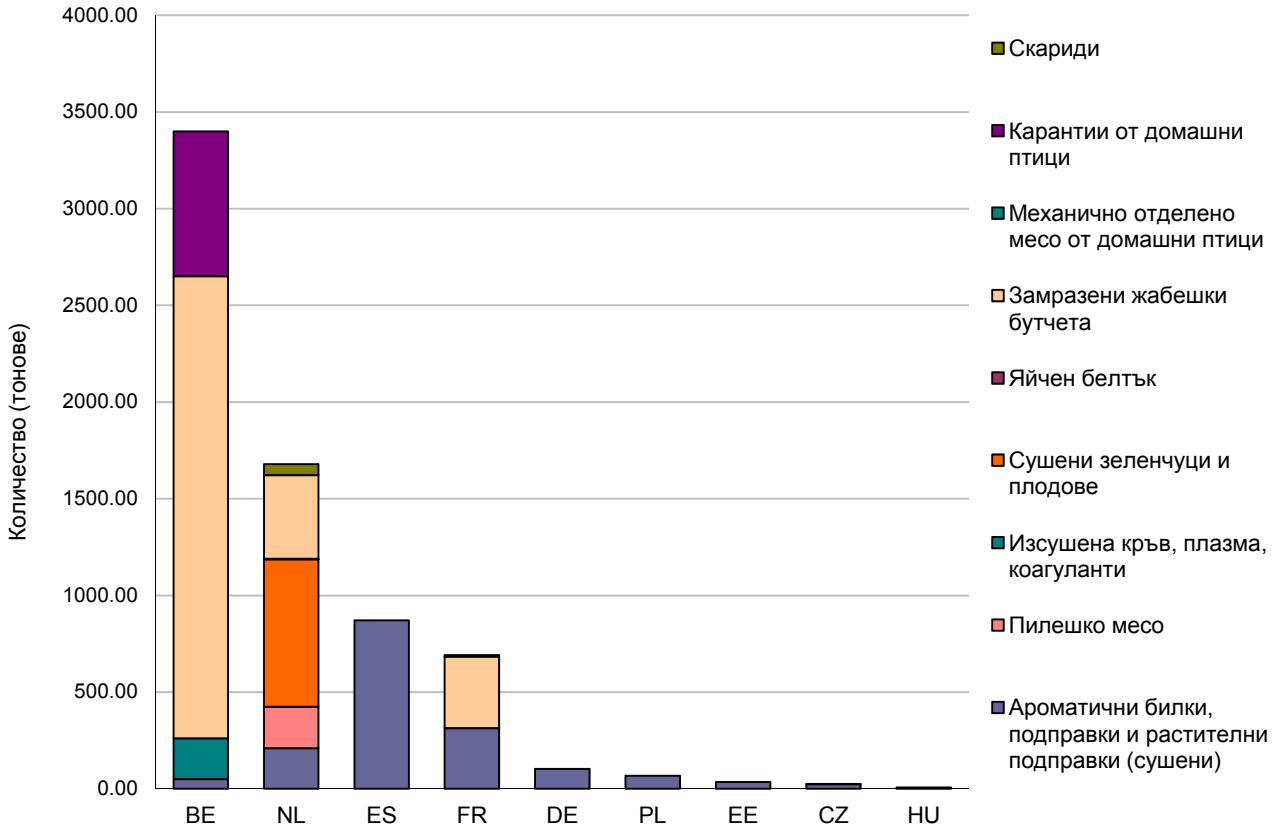
В таблицата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване, разположени в 13 държави членки в рамките на Европейския съюз:

Държава членка	Брой на одобрените съоръжения	Обработено количество (в тонове)
Белгия	1	3399.3
България	2	Няма облъчени храни
Чешка република	1	24,4
Германия	4	103,3
Естония	1	35,2
Испания	3*	871,0
Франция	5	691,0
Италия	1	Няма облъчени храни
Унгария	1	6,7
Нидерландия	2	1678,6
Полша	2	66,7
Румъния	1	Няма облъчени храни
Обединено кралство	1	Няма облъчени храни
Общо:	**25**	**6876,2**

* В две от трите съоръжения не са били облъчвани храни.

В рамките на Европейския съюз съществуват 25 одобрени съоръжения за облъчване, разположени в 13 държави членки. В 7 от 25 одобрени съоръжения не са били облъчвани храни. Само в 9 от общо 13 държави членки са били облъчвани храни през 2013 г.

В хистограмата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване в рамките на Европейския съюз през 2013 г.:

Няма одобрени съоръжения в следните държави членки: Дания, Ирландия, Гърция, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Австрия, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Португалия.

В следните таблици са показани категориите облъчени продукти в съответните държави членки и приложените дози.

3.2. Белгия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4 - 7,9
Изсушена кръв, плазма, коагуланти	2,2 - 6,6
Замразени жабешки бутчета	2,7 - 4,7
Карантии от домашни птици	3,1 - 4,4

3.3. Чешка република

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5,66 - 9,92
Сушени зеленчуци и плодове*	6,65 - 8,7

* Leccinum sp., Suillus luteus, Boletus edulis и сушени гъби смес

3.4. Германия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5-10

3.5. Естония

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10

3.6. Испания

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	9,31

3.7. Франция

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5-10
Замразени жабешки бутчета	1-10
Механично отделено месо от домашни птици	4-10

3.8. Унгария

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2 - 10

3.9. Нидерландия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4-8
Пилешко месо	3-5
Сушени зеленчуци и плодове	2-8
Яйчен белтък	1
Замразени жабешки бутчета	4-8
Скариди	3

3.10. Полша

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5 - 10

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКИТЕ, ИЗВЪРШЕНИ ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ПРОДУКТИТЕ, И МЕТОДИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОБЛЪЧЕНИ ХРАНИ

В таблиците по-долу са представени резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите, и методите, използвани за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

4.1. Обобщение за ЕС

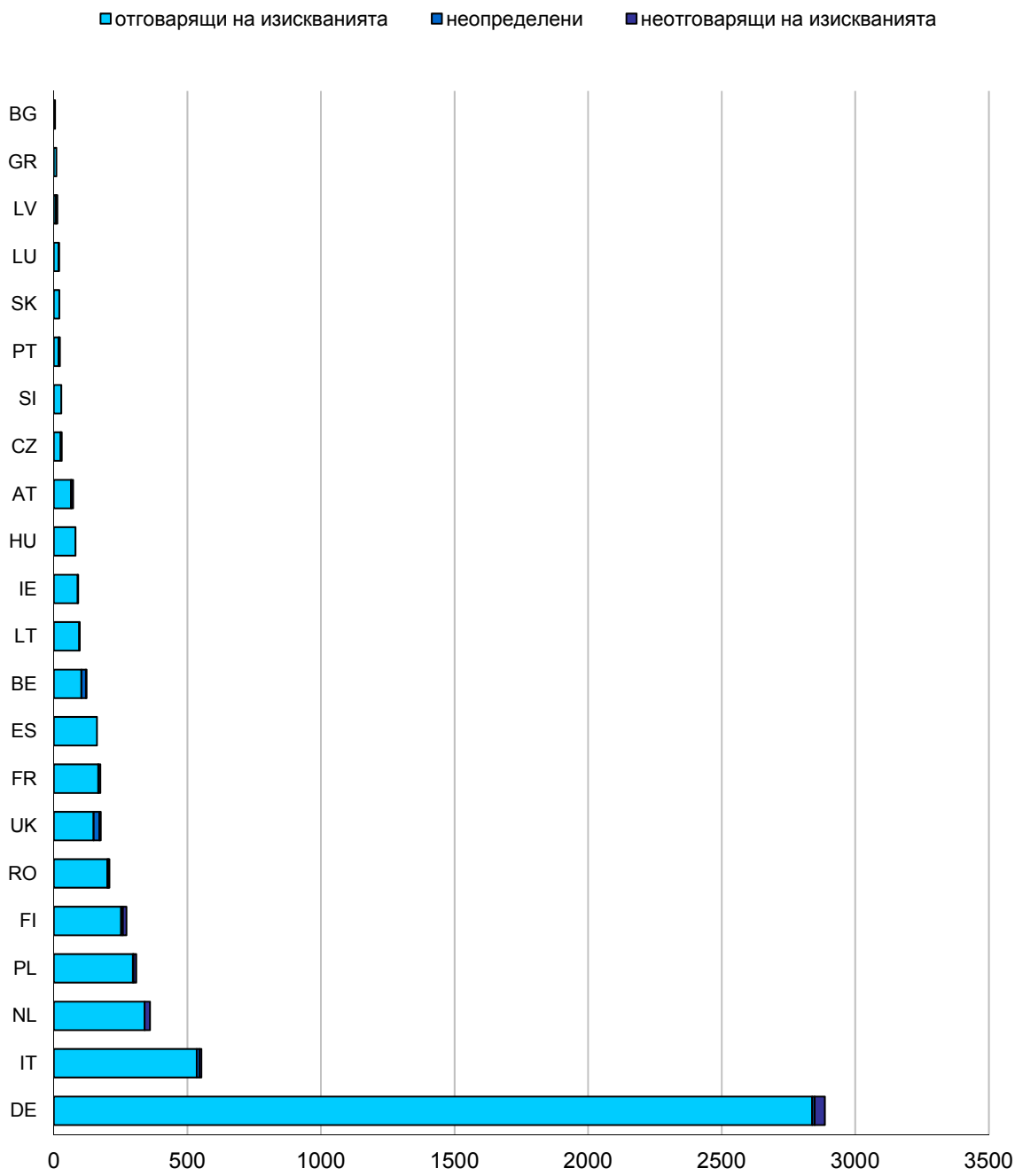
В таблицата по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за ЕС като цяло:

Държава членка	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	Общо проби	% от общия брой проби в ЕС
BE	104	16	3	123	**2,1 %**
BG	5	0	0	5	**0,1 %**
CZ	26	1	3	30	**0,5 %**
DK	ННП	ННП	ННП	ННП	
DE	2839	9	38	2886	**50,5 %**
EE	ННП	ННП	ННП	ННП	
IE	90	0	1	91	**1,6 %**
EL	10	0	0	10	**0,2 %**
ES	162	0	0	162	**2,8 %**
FR	167	0	7	174	**3,0 %**
HR	НПД	НПД	НПД	НПД	
IT	535	10	8	553	**9,7 %**
CY	ННП	ННП	ННП	ННП	
LV	8	0	5	13	**0,2 %**
LT	95	0	2	97	**1,7 %**
LU	18	0	2	20	**0,4 %**
HU	81	0	0	81	**1,4 %**
MT	НПД	НПД	НПД	НПД	
NL	340	0	20	360	**6,3 %**
AT	65	0	7	72	**1,3 %**
PL	296	3	10	308	**5,4 %**
PT	19	1	3	23	**0,4 %**
RO	201	4	3	208	**3,6 %**
SI	28	0	0	28	**0,5 %**
SK	21	0	0	21	**0,4 %**

FI	252	7	13	272	**4,8 %**
SE	ННП	ННП	ННП	ННП	
UK	149	22	5	176	**3,1 %**
Общо ЕС	**5511**	**73**	**130**	**5713**	**100 %**
	96,4 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

НПД: Няма подадени данни; ННП: Няма направена проверка

В хистограма по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за всяка държава членка:

4.2. Белгия Брой на пробите: 123

		Брой на пробите: 123			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	5	0	0	EN 1788
	Гъби (пресни)	3	0	0	EN 1788
	Макаронени изделия	7	6	1*	EN 1788
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	4	0	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Мекотели	20	0	0	EN 1788
	Скариди	18	0	0	EN 1788
Билки и подправки	Билки и подправки (замразени)	16	2	0	EN 1788
	Чай	19	2	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	2	6	1*	EN 1788
Други	Хранителни добавки	10	0	1**	EN 1788
Общо:		**104**	**16**	**3**	
Общ % от изследваните проби		**85 %**	**13 %**	**2 %**	

* неправилно етикетирани

** не се разрешава облъчване.

4.3. България Брой на пробите: 5

		Брой на пробите: 5			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4	0	0	EN 1788
	Чай	1	0	0	EN 1788
Общо:		**5**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Чешка република Брой на пробите: 30

		Брой на пробите: 30			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Чесън	3	0	0	EN 1788
	Полуготова юфка	1	0	0	EN 1788
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	3	0	0	EN 1788
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	8	1	0	EN 1788
	Билкови чайове / настойки	2	0	0	EN 1788
Други	Хранителни добавки (прах от Юка корен)*	4	0	1	EN 1788
	Супа*	5	0	2	EN 1788
Общо:		**26**	**1**	**3**	
Общ % от изследваните проби		**87 %**	**3 %**	**10 %**	

* Пробите бяха окачествени като положителни за облъчване. Облъчените продукти не са били етикетирани. В документите, които придружават облъчените хранителни продукти или се отнасят до тях, не присъства обозначаване на обработка, така че не е възможно да се каже дали продуктът е бил облъчван в одобрено от ЕС съоръжение.

4.5. Дания

През 2013 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти поради ограничени финансови средства.

4.6. Германия: Брой на пробите: 2886

		Брой на пробите: 2886			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Продукти от зърнено-житни култури	9	0	0	EN 1788 EN 1787
	Зърнено-житни култури	1	0	0	EN 1787
	Плодове (сушени)	80	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Плодове (пресни)	51	0	0	EN 1784 EN 1788 EN 1787

	Гъби (пресни)	14	0	0	EN 1788 EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	142	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Картофи	10	0	0	EN 1788
	Бобови култури	66	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	36	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Зеленчуци (пресни)	19	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	148	0	5**	EN 1786 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Риба и рибни продукти	41	0	1***	EN 1784 EN 1786 EN 1788
	Риба и морски дарове (сушени)	14	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1124	6	3**	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Билки и подправки (смеси или продукти за подправяне)	197	0	6*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Чай	201	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Месо и месни продукти	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	31	0	0	EN 1784 EN 1786 EN 1787
	Месни продукти (с изключение на колбаси)	48	0	0	EN 1784 EN 1786
	Други	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Месо от домашни птици	118	0	0	EN 1786
	Колбасарски продукти	30	0	0	EN 1784 EN 1786
Мляко и млечни продукти	Масло (с подправки)	6	0	0	EN 1786
	Сирена (съдържащи подправки/билки)	41	0	0	EN 1788 EN 1787

	Мляко и млечни продукти	1	0	0	EN 1787
Други	Кафе	0	0	1***	EN 1788
	Хранителни добавки	154	1	4***	EN 1788 EN 13751
	Ястия (готови)	24	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Други	33	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	199	2	16*	EN 1788 EN 13751
Общо:		**2839**	**9**	**38**	
Общ % от изследваните проби		**98 %**	**0 %**	**1 %**	

* неправилно етикетирани
** неправилно етикетирани и/или не се разрешава облъчване.
*** не се разрешава облъчване.

4.7. Естония

Поради липса на лаборатории, извършващи изследвания за йонизиращо лъчение, през 2013 г. в Естония не са били извършвани проверки при продажбата на продукти. Освен това, според компетентните органи в Естония, не са били налице подозрения за евентуални случаи на облъчени храни на техния пазар, които да не отговарят на изискванията.

4.8. Ирландия: Брой на пробите: 91

		Брой на пробите: 91			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци и плодове	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Полуготова юфка	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Доматен прах	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Билки и подправки	26	0	0	EN 1788 EN 13751
Месо и месни продукти	Смес за сандвичи	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Други	Хранителни добавки	52	0	1*	EN 1788 EN 13751
Общо:		**90**	**0**	**1**	
Общ % от изследваните проби		**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* неправилно етикетирани

4.9. Гърция: Брой на пробите: 10

		Брой на пробите: 10			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	9	0	0	EN 13751
	Билкови чайове / настойки	1	0	0	EN 13751
Общо:		**10**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.10. Испания: Брой на пробите: 162

		Брой на пробите: 162			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	8	0	0	EN 13708
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ядки	4	0	0	EN 1787
	Маслодайни семена	32	0	0	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	24	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Риба и рибни продукти	17	0	0	EN 1786
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	45	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Билкови чайове / настойки	10	0	0	EN 13751
Месо и месни продукти	Месо	10	0	0	EN 1786
Общо:		**162**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.11. Франция: Брой на пробите: 174

		Брой на пробите: 174			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци,	Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци и плодове	54	0	0	EN 1787

плодове и производни продукти	Други	8	0	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Скариди	20	0	1*	EN 1786
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	44	0	2*	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	10	0	0	EN 1786
	Месо и месни продукти	31	0	4*	EN 1784
Общо:		**167**	**0**	**7**	
Общ % от изследваните проби		**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* неправилно етикетирани

4.12. Италия: Брой на пробите: 553

		Брой на пробите: 553			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Зърнено-житни култури	2	2	0	EN 1788 EN 13751
	Плодове (сушени)	8	0	0	EN 13708 EN 13784 EN 1787
	Плодове (пресни)	7	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Чесън	17	1	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Ядки	20	0	0	EN 13784 EN 1787 EN 13751
	Лук	22	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Други зеленчуци	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Картофи	26	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Бобови култури	12	0	0	EN 13784 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	95	1	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751

	Риба и рибни продукти	18	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13784
	Скариди	38	3	4***	EN 1788 EN 13751
	Сурими	0	2	0	EN 1788
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	124	0	1*	EN 1788 EN 13784 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Съставки на хранителни добавки от растения	25	0	1**	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Чай	13	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	14	0	2	EN 1786 EN 13751
	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	36	0	0	EN 1786 EN 13784
	Месо от домашни птици	39	0	0	EN 1786 EN 13784
Други	Ястия (готови)	0	1	0	EN 1788
	Сосове и супи (на прах)	1	0	0	EN 13751
	Общо:	**535**	**10**	**8**	
Общ % от изследваните проби		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* неправилно етикетирани
** неправилно етикетирани и/или не се разрешава облъчване.
*** неправилно етикетирани и/или облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.13. Кипър

Поради липса на лаборатории, извършващи изследвания за йонизиращо лъчение, през 2013 г. в Кипър не са били извършвани проверки при продажбата на продукта.

4.14. Латвия: Брой на пробите: 13

		Брой на пробите: 13			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	3	0	0	EN 1788
Други	Хранителни добавки	5	0	5*	EN 1788
	Общо:	**8**	**0**	**5**	
Общ % от изследваните проби		**62 %**	**0 %**	**38 %**	

* не се разрешава облъчване.

4.15. Литва Брой на пробите: 97

		Брой на пробите: 97	

Категория хранителни продукти	Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	Използван метод на CEN
Други	Хранителни добавки	95	0	2*	EN 13783
Общо:		**95**	**0**	**2**	
Общ % от изследваните проби		**98 %**	**0 %**	**2 %**	

* облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.16. Люксембург: Брой на пробите: 20

		Брой на пробите: 20			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Сурови замразени едри скариди	10	0	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	5	0	0	EN 1786
Други	Хранителни добавки	3	0	2*	EN 1788
Общо:		**18**	**0**	**2**	
Общ % от изследваните проби		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* в Люксембург не се разрешава облъчване, продуктите идват от САЩ

4.17. Унгария Брой на пробите: 81

		Брой на пробите: 81			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	81	0	0	EN 1788
	Общо:	**81**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.20. Нидерландия: Брой на пробите: 360

		Брой на пробите: 360			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Други	101	0	0	EN 1788 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Само категорията се отчита	40	0	8*	EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Само категорията се отчита	83	0	1***	EN 1788 EN 13751
Месо и месни продукти	Само категорията се отчита	3	0	0***	EN 1788 EN 13751
Други	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	3	0	0	EN 1788 EN 13751
	Хранителни добавки	83	0	11**	EN 1788 EN 13751
	Домашни птици	27	0	0	EN 1788 EN 13751
	Общо:	**340**	**0**	**20**	
Общ % от изследваните проби		**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* неправилно етикетирани

** облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

*** няма посочено основание

4.21. Австрия: Брой на пробите: 72

		Брой на пробите: 72			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**

Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	20	0	2**	EN 1786
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	30	0	0	EN 1788 EN 13751
Други	Сосове и супи (на прах)	15	0	5*	EN 1788 EN 13751
Общо:		**65**	**0**	**7**	
Общ % от изследваните проби		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* неправилно етикетирани

** не се разрешава облъчване

4.22. Полша: Брой на пробите: 308

		Брой на пробите: 308			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	1	0	0	EN 1787
	Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци и плодове	1	0	0	EN 1784
	Сушени плодове	4	0	0	EN 13708
	Плодове (пресни)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Плодове (тропически)	7	0	0	EN 1784 EN 1788
	Чесън	13	0	0	EN 1788
	Гъби (пресни) Гъби или гъбени продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
	Лук	1	0	0	EN 1788
	Картофи	2	0	0	EN 1788
	Бобови култури	3	0	0	EN 1788
	Супи	1	0	0	EN 1788
	Чай	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
	Зеленчуци (пресни)	1	0	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни или мекотели (замразени)	1	0	0	EN 1788
	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	5	0	0	EN 1786
	Риба и рибни продукти	15	0	0	EN 1786
	Скариди	4	0	0	EN 13751

Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	63	0	0	EN 1788 EN 13751
	Чесън	4	0	0	EN 1788
	Билкови чайове/настойки	1	0	0	EN 13751
	Билки и подправки (пресни)	3	0	0	EN 1788
	Други	1	0	0	EN 1788
	Чай	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	2	0	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Месо	9	0	0	EN 1784 EN 1786
	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Месо (от различни видове птици, кенгуру, див заек)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Месо от домашни птици	5	0	0	EN 1784 EN 1786
Мляко и млечни продукти	Сирена, съдържащи подправки/билки	32	1	7*	EN 1788
	Сирене (извара)	4	0	0	EN 1788
	Сирене (зряло)	1	1	0	EN 1788
	Мляко и млечни продукти	3	0	0	EN 1788
Други	Дребни безкостилкови плодове	1	0	0	EN 1787
	Сушени плодове	2	0	0	EN 13708
	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	8	0	1**	EN 1788 EN 13751
	Хранителни добавки	19	0	2***	EN 1788 EN 13751
	Плодове (тропически)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Билкови чайове/настойки	2	0	0	EN 13751
	Гъби (пресни); Гъби или гъбени продукти (сушени)	10	0	0	EN 1788
	Други	1	0	0	EN 1788
	Сосове и супи (на прах)	19	0	0	EN 1788
	Супи	5	1	0	EN 1788
	Чай	23	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 1788
Общо:		**296**	**3**	**10**	

Общ % от изследваните проби	**96 %**	**1 %**	**3 %**	

* неправилно етикетирани
** не се разрешава облъчване
*** други причини, погрешно етикетирани

4.23. Португалия: Брой на пробите: 23

		Брой на пробите: 23			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	6	0	0	EN 13751
	Билкови чайове / настойки	1	0	0	EN 13751
Други	Хранителни добавки	12	1	3*	EN 13751
Общо:		**19**	**1**	**3**	
Общ % от изследваните проби		**83 %**	**4 %**	**13 %**	

* не се разрешава облъчване

4.24. Румъния Брой на пробите: 208

		Брой на пробите: 208			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	1	0	0	EN 13751
	Семена	13	0	0	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	3	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	133	4	3*	EN 1788 EN 13751
	Билкови чайове / настойки	22	0	0	EN 1788 EN 13751
	Чай	5	0	0	EN 13751
Други	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	2	0	0	EN 13751
	Хранителни добавки	22	0	0	EN 1788 EN 13751
Общо:		**201**	**4**	**3**	
Общ % от изследваните проби		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.25. Словения Брой на пробите: 28

		Брой на пробите: 28			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**

Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Чесън	5	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Чай	5	0	0	EN 13751 EN 1787
Месо и месни продукти	Пилешки бульон	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Месо и месни продукти	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Месо от домашни птици	3	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Други	Супа	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Общо:		**28**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.26. Словакия Брой на пробите: 21

		Брой на пробите: 21			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Други	4	0	0	EN 1784 EN 1788
Месо и месни продукти	Други	1	0	0	EN 1784 EN 1788
Мляко и млечни продукти	Сирене (зряло)	1	0	0	EN 1784
Други	Други	15	0	0	EN 1784 EN 1788
Общо:		**21**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.27. Финландия Брой на пробите: 272

		Брой на пробите: 272			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	14	0	1*	EN 13751
	Продукти от зърнено-житни култури	8	0	0	EN 13751
	Плодове (сушени)	3	0	0	EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	2	0	0	EN 13751
	Ядки	0	0	4*	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	30	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	111	1	2**	EN 13751
	Билкови чайове / настойки	7	0	0	EN 13751
	Чай	19	0	1*	EN 13751
Други	Аминокиселинен препарат	1	0	0	EN 13751
	Съставка за напитки	8	0	0	EN 13751
	Белени какаови зърна	1	0	0	EN 13751
	Добавка в храна	1	0	0	EN 13751
	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	1	0	0	EN 13751
	Хранителни добавки	33	5	4*	EN 13751
	Ястия (готови)	7	1	1*	EN 13751
	Протеинови препарати	2	0	0	EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	4	0	0	EN 13751
Общо:		**252**	**7**	**13**	
Общ % от изследваните проби		**93 %**	**3 %**	**5 %**	

* погрешно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС, не се разрешава облъчване

** погрешно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС.

4.28. Швеция

През 2013 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти.

4.29. Обединено кралство: Брой на пробите: 176

		Брой на пробите: 176			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци,	Чесън	3	1	0	EN 13751
	Полуготова юфка	34	8	4*	EN 1788 EN 13751

плодове и производни продукти	Mango chutney	1	0	0	EN 13751
	Ядки	1	0	0	EN 13751
	Оризови крекери	1	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	84	6	0	EN 1788 EN 13751
	Паста от къри	1	0	0	EN 13751
	Билкови чайове / настойки	1	1	0	EN 13751
	Билки и подправки (пресни)	5	1	0	EN 13751
	Чай	2	0	0	EN 13751
Други	Кафе	1	0	0	EN 13751
	Хранителни добавки	11	4	1*	EN 1788 EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	4	1	0	EN 13751
Общо:		**149**	**22**	**5**	
Общ % от изследваните проби		**85 %**	**13 %**	**3 %**	

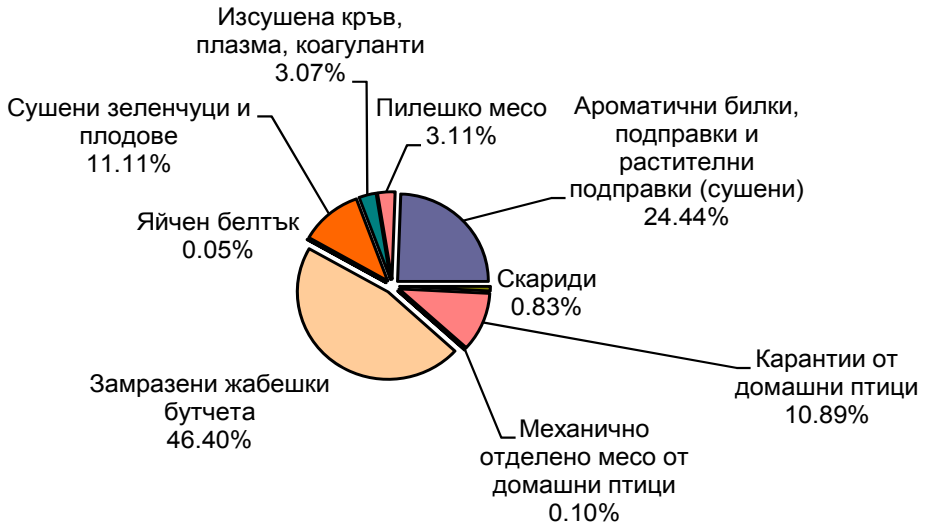
* погрешно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС, не се разрешава облъчване

5. ОБОБЩЕНИЕ

Настоящият отчет обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2013 г. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 26 държави членки. Малта и Хърватия не представиха данни за 2013 г.

През 2013 г. в съответствие с член 7, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО са функционирали 25 одобрени съоръжения за облъчване в 13 държави членки. Било е одобрено едно ново съоръжение за облъчване в Испания. Не са били закрити одобрени съоръжения за облъчване. През 2013 г. в седем съоръжения за облъчване не са облъчвани храни.

Общо 6876 тона продукти са били обработени с йонизиращо лъчение в държавите членки, като 84 % са били облъчени в три държави членки: Белгия (49,4 %), Нидерландия (24,4 %) и Испания (12,7 %). Двете стоки с най-голям дял в категориите облъчени продукти са били жабешки бутчета (46,4 %) и сушени ароматични билки и подправки (24,4 %). Наблюдава се намаляване с 14 % на общото количество облъчени продукти в ЕС в сравнение с предходната 2012 г. (7972 тона).

26 държави членки са подали информация за проверките, извършени при продажбата на продуктите. През 2013 г. в четири държави членки при официален контрол и инспекции не са извършени проверки с изследване на проби.

През 2013 г. са изследвани общо 5713 проби от 22 държави членки. Пробите от три държави членки са съставлявали 66 % от общия брой проби (Германия (50,5 %), Италия (9,7 %) и Нидерландия (6,3 %)). през 2012 г.: Германия (52,4 %), Нидерландия (7,2 %) и Обединеното кралство (6,2 %). Германия е и продължава да бъде лидер по отношение на контрола на хранителни продукти при продажбата им. На изискванията на директивата отговарят 5511 проби (96,5 %), неотговарящите проби са 130 (2,3 %), а за 73 проби (1,5 %) е получен неопределен резултат. Двете основни причини за несъответствие между изследваните проби и изискванията на директивата са същите като през миналата година, а именно неправилно етикетиране и забранено

облъчване; някои от несъответствията са се дължали и на облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС. Причините за несъответствието са посочени във всяка таблица, в която се отчитат резултатите от извършените във всяка държава членка изследвания.

6. ПОПРАВКА НА ОТЧЕТА НА КОМИСИЯТА ПРЕД ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА ЗА 2012 Г. ОТНОСНО ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ (COM(2014) 52 FINAL)

С настоящата поправка раздел 4.10 Испания се заменя със следното:

4.10. Испания

Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	**Брой на пробите: 141**			**Използван метод на CEN**
	Отговарящи на изискванията	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	77	1	0	EN 1788 EN 13751 EN 1787
Риба и рибни продукти	30	0	0	EN 1786
Билкови чайове / настойки	8	0	0	EN 13751
Месо и месни продукти	2	0	0	EN 1786
Гъби или гъбени продукти (сушени)	9	0	0	EN 1788 EN 13751
Ядки	6	0	0	EN1787
Зеленчуци (сушени)	8	0	0	EN13751 EN1787
Общо:	**140**	**1**	**0**	
Общ % от изследваните проби	**99 %**	**1 %**	**0 %**	